

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Євген МОРГУН**, 1985 року народження, громадянин України, освіта вища, закінчив у 2008 році Українську медичну стоматологічну академію МОЗ України за спеціальністю «Лікувальна справа», з 2022 р. по теперішній час – аспірант заочної форми навчання кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету, виконав акредитовану освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 – Медицина Полтавського державного медичного університету.

Разова спеціалізована вчена рада створена згідно з наказом ректора Полтавського державного медичного університету №11 від 20.01.2026 року на підставі рішення Вченої ради Полтавського державного медичного університету від 20 січня 2026 року, протокол №6, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Ганна МАСЛОВА – доктор медичних наук зі спеціальності 14.01.02 – внутрішні хвороби, професор, завідувачка кафедри внутрішньої медицини №1 Полтавського державного медичного університету

Рецензентів –

Каріне НЕПОРАДА – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувачка кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету

Андрій МИКИТЕНКО – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, доцент, доцент кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету

Офіційних опонентів –

Руслан ВАСТЬЯНОВ – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувач кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології імені В.В. Підвисоцького Одеського національного медичного університету

Микола КЛИМЕНКО – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та питань розвитку, професор кафедри медичної біології та фізики, мікробіології, гістології, фізіології та

на засіданні «10» березня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» Євгену МОРГУНУ на підставі публічного захисту дисертації *«Експериментальне обґрунтування ефективності поєданого впливу протипухлинних засобів – інгібіторів транскрипційних факторів NF-κB та AP-1 з індукторами Nrf2 у патогенетичній терапії системної запальної відповіді»* за спеціальністю 222 «Медицина».

Дисертацію виконано у Полтавському державному медичному університеті, Міністерство охорони здоров'я України, м. Полтава.

Науковий керівник **Наталія СОЛОВЙОВА**, кандидат медичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень та вирішує наукове завдання, яке полягає у з'ясуванні ефективності застосування протипухлинних засобів – інгібіторів транскрипційних факторів NF-κB та AP-1 у комбінації з індукторами сигнального шляху Nrf2 антиоксидант респонсивний елемент як засобів патогенетичної терапії системної запальної відповіді та її метаболічних наслідків.

Здобувач має 11 наукових праць, з них 4 статті (2 статті у фаховому журналі України категорії Б; 1 стаття у фаховому журналі України категорії А, що реферується міжнародною наукометричною базою Scopus; 1 стаття у іноземному періодичному виданні, що реферується міжнародною наукометричною базою Scopus, віднесеному до 1-го квартилю (Q1) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank), 6 тез доповідей, 1 технологія:

1. Моргун ЄО, Костенко ВО. Вплив модуляторів транскрипційних факторів на показники системи оксиду азоту в крові щурів за умов ліпополісахарид-індукованої системної запальної відповіді. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. 2024; 24(4):212-218. doi: 10.31718/2077-1096.24.4.212.

2. Моргун ЄО, Соловйова НВ. Вплив поєданого застосування модуляторів редокс-чутливих транскрипційних факторів AP-1 і Nrf2 на показники вуглеводного та ліпідного метаболізму в сироватці крові щурів за умов ліпополісахарид-індукованої системної запальної відповіді. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. 2025; 25(1):128-133. doi: 10.31718/2077-1096.25.1.128.

3. Morhun YeO, Kostenko VO, Mishchenko AV, Solovyova NV. Bortezomib and quercetin as effective modulators of lipopolysaccharide-induced systemic inflammatory response and metabolic disorders. Modern medical technology. 2025;17(2):132-139. doi: 10.14739/mmt.2025.2.321622 (Scopus, Q4).

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

1. Маслова Ганна Сергіївна – доктор медичних наук зі спеціальності 14.01.02 – внутрішні хвороби, професор, завідувачка кафедри внутрішньої медицини №1 Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

2. Вастьянов Руслан Сергійович – Заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувач кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології імені В.В.Підвисоцького Одеського національного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

1. У роботі активність NO-синтаз оцінювали за змінами концентрації нітритів (кінцевих метаболітів NO). Водночас у поширених спектрофотометричних постановках активність NOS визначають також за швидкістю окиснення НАДФН із реєстрацією зменшення оптичної щільності при 340 нм. У зв'язку з цим бажаним було б уточнення, який саме принцип покладено в основу розрахунку активності NO-синтаз у даному дослідженні та наскільки коректним є розмежування активності конститутивних і індукцибельної ізоформ NOS у межах обраної методики. Доцільно було б доповнити розділ «Матеріали та методи» формулами розрахунку активності кожної ізоформи NOS окремо (із зазначенням одиниць вимірювання, коефіцієнтів перерахунку, умов інкубації та інгібіторів/кофакторів, за допомогою яких проводили диференціацію ізоензимів), що підвищило б прозорість і відтворюваність методичного підходу.

2. У розділі 7 «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» відсутня узагальнювальна концептуальна схема, яка б інтегрувала отримані експериментальні результати у вигляді єдиної патогенетичної моделі. З огляду на складність взаємодії сигнальних шляхів NF-κB, AP-1 та Nrf2- антиоксидант-респонсивний елемент, а також багатокомпонентність оцінюваних метаболічних і запальних показників, така схема суттєво підвищила б наочність узагальнень і сприяла б кращому розумінню запропонованої автором концепції комбінованої фармакологічної модуляції.

3. У тексті трапляються окремі стилістично недосконалі формулювання, які варто було б уточнити або відредагувати задля досягнення більшої наукової чіткості.

3. Клименко Микола Олексійович – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та питань розвитку, професор кафедри медичної біології та фізики, мікробіології, гістології, фізіології та патофізіології Чорноморського національного університету імені Петра Могили МОН України.

Зауваження:

1. У дисертаційній роботі заявлено дослідження впливу комбінацій фармакологічних засобів на перебіг системної запальної відповіді, однак вибір біохімічних і молекулярних маркерів, використаних для її оцінки, у тексті обґрунтовано недостатньо повно. Автором переважно аналізуються показники пероксидного окиснення ліпідів, активність NO-синтаз, а також лабораторні

маркери ліпідного та вуглеводного обміну, які опосередковано відображають запальні процеси. Водночас зв'язок між цими показниками та інтенсивністю системного запалення потребує більш чіткого патофізіологічного обґрунтування. Розширене пояснення вибору саме цих маркерів у контексті заявленої теми дослідження сприяло б підвищенню концептуальної цілісності роботи та кращому узгодженню експериментального дизайну з поставленою науковою метою.

2. У дисертаційній роботі отримано переконливі експериментальні дані щодо впливу досліджуваних препаратів і їх комбінацій на показники оксидативно-нітрозативного стресу та метаболічні маркери, зокрема вміст вторинних продуктів пероксидного окиснення ліпідів, концентрацію церулоплазміну, активність ізоформ NO-синтази та показники ліпідного обміну. Водночас у розділі обговорення основний акцент зроблено на синергічну дію препаратів на рівні транскрипційних факторів NF- κ B, AP-1 та сигнального шляху №12-антиоксидант-респонсивний елемент, хоча безпосередніх експериментальних даних щодо змін активності цих транскрипційних регуляторів у роботі не наведено.

3. У зв'язку з цим у роботі недостатньо чітко простежено причинно-наслідкові зв'язки між зафіксованими біохімічними змінами та відомими молекулярними механізмами дії досліджуваних препаратів. Більш розгорнута інтерпретація отриманих результатів через призму сигнальних і транскрипційних механізмів, а також їх узагальнювальне схематичне представлення, сприяли б підсиленню концептуальної обґрунтованості зроблених висновків і чіткішому співвіднесенню експериментальних даних із заявленою тематикою дисертаційного дослідження.

4. У тексті дисертації трапляються поодинокі граматичні та стилістичні неточності, які не впливають на загальний зміст, проте потребують редакторського доопрацювання з метою підвищення рівня наукового викладу.

4. Непорада Каріне Степанівна – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувачка кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

Суттєвих недоліків, які б істотно зменшували наукову новизну, теоретичне та практичне значення роботи немає. Але, є незначні: невдалі вислови: «глибше пригнічення...», «метаболічна дезорганізація», «метаболічна дисфункція»; за сучасною термінологією спиртів краще «холестерол», «триацілгліцероли»; не обґрунтовано тривалість введення модуляторів – останній тиждень моделювання SIRS.

5. Микитенко Андрій Олегович – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, доцент, доцент кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

1. Для оцінки впливу модуляторів в роботі не вистачає груп контролю на препарати бортезоміб, SR 11302, диметилфумарату і кверцетину.

2. В розділі «Аналіз та узагальнення результатів досліджень» не вистачає узагальнюючої патогенетичної схеми впливу активації сигнального шляху NRF2-ARE (за допомогою диметилфумарату або кверцетину) на молекулярні механізми протипухлинних засобів – інгібіторів транскрипційних факторів NFκB та AP-1 (бортезомібу і SR 11302) на тлі ЛПС-індукованої СЗВ.

3. Відсутні практичні рекомендації впровадження отриманих результатів.

6. Баштан Володимир Петрович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри онкології та радіології з радіаційною медициною Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

7. Костенко Віталій Олександрович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

8. Нетюхайло Лілія Григорівна – доктор медичних наук, професор, професор кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Євгену МОРГУНУ** ступінь доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 «Медицина».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради



(підпис)

Ганна МАСЛОВА